Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 174. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го СЕРПНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 17, 1978 No. 174. VOL. LXXXV.

Передбачають швидкий вибір нового Папи

Ватикан. — Конкляве кардиналів, яке почнеться у п'ятницю, 25-го серпня, правдоподібно за два-три дні вибере нового Папу Римського, на місце Папи Павла УІ-го, який помер у неділю, 6-го серпня, —інформує кілька дорадників впливових кардиналів, вказуючи, що протягом останніх 100 років не було випадку, щоб конкляве тривало довше, ніж 4 дні.

Хоча конкляве почнеться щойно 25-го серпня, після закінчення офіційного жалобного періоду по Папі Павлові, то вже тепер відбуваються підготовчі засідання кардиналів, на яких полагоджують щоденні справи Католицької Церкви, але теж обговорюють можливих кандидатів на 263-го намісника св. Петра на престолі Вселенського Архиєрея.

Коментатори вважають, що конкляве, в якому братимуть участь 113 кардиналів, які ще не переступили 80-го року життя, таки вибере італійця на нового Папу Римського. Покищо найбільші вигляди на вибір мають такі кардинали: Себастіяно Баджіо, префект Священної Конґреґації Єпископів, якого зараховують до консерватистів і передбачають, що він продовжував би поміркованy політику Папи Павла відносно різних реформ; Паольо Бертолі, колишній Папський Нунцій в Парижі, якого зараховують до лібералів; Серджіо Пігнедолі, президент Секретаріяту для справ нехристиян; Джіованні Бенеллі, близький співпрацівник Папи Павла і теперішній архиєпископ Фльоренції. Щодо не-італійців, то найбільші можливості на вибір мають кардинали: француз Жан Війо, ватиканський секретар стану; арґентинець Едуардо Піроніо, італієць з походження; примас Голляндії кардинал Йоганнес Віллебрандс.

На оселі СУМА закінчився спортовий і почався вишкільний табір

Елленвіл, Н. Й. — В неділю, 13-го серпня ц. р., тут формально закінчився трьохтижневий спортовий табір СУМА, у якому набували спортове знання біля 100 юнаків і дівчат молодшого і старшого віку, та розпочався великий вишкільний табір для впорядників 1 і 2-го ступенів і виховників 1-го ступеня, який триватиме повних 3 тижні і закінчиться іспитом перед Святом Праці, щоб опісля дати можливість учасникам вишкільного табору, яких є в цьому році 145, взяти участь у XXУІІ Всеамериканському Маніфестаційному Здвизі Спілки Української Молоді Америки, який проходитиме в днях 2, 3 і 4-го вересня на цій же Оселі.

Вишкільний табір СУМА буде відбуватися в трьох окремих вишкільних групах, згідно з програмою Крайової Виховної Ради СУМА, очолюваної мґром Євгеном Гановським. Для переведення вишкільної програми ГВР запросила на викладачів: д-ра Петра Мірчука, проф. Зенона Сагана, мгра Івана Кобасу, проф. Романа Левицького, Ігора Мірчука, Андрія Прядку і Нусю Вох. Крім того, в програмі курсу братимуть участь інструктори-відвідувачі, між ними мгр Орест Щудлюк, М. Солтис, інж. М. Бурчак, мистець-маляр Любослав Гуцалюк та багато інших.

Для практичного переведення вишкільного табору КВР покликала також Команду табору в складі: Корнель Василик — командант, Роман Макар — бунчужний, Юрій Фурда — писар, Павло Галас — кошовий юнаків, Христя Іванів — кошова юначок, Юлія Копчинська — мед.-сестра.

У зв'язку з тим, що цьогорічний вишкільний табір відбудеться в 100-ту річницю від дня народження проф. Григорія Ващенка, визначного педагога, який дав перші теоретичні основи виховної програми СУМ, табірноситиме його ім'я. Головними темами вишкільного табору будуть: психо-фізичний розвиток дитини; основи педагогіки; ідейно-програмові заложення СУМ; методи і засоби виховної праці в ЮСУМ з узгляденням вікових груп; українська література, культура, історія, як виховні засоби; історія СУМ; організаційно-виховні справи ЮСУМ.

Цього року програма вишкільного табору СУМА поширена на виховання провідних одиниць Спілки, як, наприклад, керівників більших мистецьких й інших гуртків, писарів Осередків і Відділів, булавних тощо.

Крім засвоєння матеріялу, учасники вишкільного табору СУМА займаються самодіяльністю, співають в таборовому хорі, вправляють різні види спорту, ведуть самостійно практичні лакції, слухають коротких доповідей гостей-лекторів, а на дозвіллі влаштовують товариські забави, які залишаються дуже часто споминoм на довгі роки.

Концерт випускників УМІ в суботу і „День Союзянки" в неділю, будуть атракціями на Союзівці з кінцем цього тижня

Союзівка. — Чотири абсольвенти Українського Музичного Інституту виступлять в суботу, 19-го серпня, на цій оселі УНСоюзу в рамках культурно-розвагових імпрез, що їх Союзівка влаштовує для гостей і відвідувачів під час літнього сезону.

Піяністи Надя Гнат, Таня Бабенко (кляси проф. Галі Клим), Марта Мачай (кл. проф. Меланії Байлової) і Роберт Дурзо (кл. проф. Дарії Каранович) виконають по два твори українських і неукраїнських композиторів. Молоді випускники УМІ мають за собою ряд самостійних концертів та виступів на громадських імпрезах. Вони також брали участь в американських музичних конкурсах і одержали високі відзначення та признання критиків.

Після програми відбудеться забава під звуки оркестри „Ізмараґд".

В серії мистецьких виставок, що їх влаштовує Союзівка в неділі, виступить із своїми найновішими творами мистець Любослав Гуцалюк.

Рівнож в неділю по полудні на Союзівці відбудеться традиційний вже „День Союзянки" заходами нюйоркської Окружної Ради СУА. Мистецька програма включатиме виступи солістів, танцювальних груп, показ ноші, тощо.

З Ню Йорку, з-під будівлі СУА, в неділю, 20-го серпня, вирушать автобуси на Союзівку. Від'їзд запляновaний на год. 7:45 вранці, а квитки в сумі 10.00 дол. можна замовляти в п-і М. Баран, телефонуючи у вечірніх годинах на число (212) 927-8776.

ПРОПОНУЮТЬ ОСНОВНІ ЗМІНИ В КАНАДСЬКІЙ КОНСТИТУЦІЇ

Оттава, Канада. — Комісія канадської Адвокатської Палати, яка є дуже впливовою організацією в тій країні, опублікувала в понеділок, 14-го серпня ц. р., свою рекомендацію для нової канадської конституції, яка, між іншим, передбачає вибір голови держави Палатою Громад, а не як було досі, що цю функцію виконувала королева Великої Британії Єлесавета II. Пропозиція Адвокатської Палати є одною з багатьох пропозицій, висунених різними організаціями, політичними партіями і установами до нової конституції, запропонованої в червні урядом прем'єра Еліота Трудо, викликаючи цілу бурю протестів і широку дискусію в пресі. Деякі канадці вважають, що зміна конституції являється афронтом до монархії, хоч королева фактично була тільки символом і не мала жадної практичної влади в Канаді. Інші знову твердять, що така зміна є дуже небезпечною політичною грою, яка може закінчитись перехопленням влади в Канаді скрайніми групами марксистського забарвлення.

Пропозиція Адвокатської Палати була подана до відома на пресовій конференції в Оттаві і вона займає становище не тільки до зверхности королеви Єлисавети, але також домагається ліквідації Сенату, який, на думку авторів пропозиції, і так не має великого впливу на канадську політику, та заміни його „вищою палатою" репрезентантів провінцій. Пропозиція також вимагає широких повновластей для федерального уряду в економічній ділянці і збільшених прав для провінцій в культурних та інших льокальних справах. Палата вимагає, щоб королеву Єлисавету II в Канаді вважали головою Коммонвелту, а для зверхности канадської держави Палата Громад вибрала б голову чи президента на відповідний період часу.

Палата Репрезентантів схвалила рекордову суму на закордонну допомогу

Вашінґтон. — У понеділок, 14-го серпня, Палата Репрезентантів 223-ма голосами проти 167-ох схвалила призначити 7.17 більйона долярів на закордонну допомогу, що становить найвищу суму на ту ціль в історії ЗСА. Пропозицію тепер передано на розгляд Сенатові.

Білий Дім закликав Конґрес на закордонну допомогу призначити 8.4 більйона долярів, але спершу конґресові комісії, а відтак ціла Палата Репрезентантів зменшили суму на 7.17 більйона долярів.

Згадана сума призначена на економічну допомогу союзникам ЗСА і країнам „третього світу", на військову допомогу приязним державам, як рівнож на фонди для Корпусу Миру, різних міжнародних організацій, які опікуються втікачами, для міжнародних банків тощо.

Палата Репрезентантів теж схвалила додатки, які мають на меті запевнити, що американські гроші, передані міжнародним допомоговим банкам, не будуть передані Кубі та В'єтнамові у формі допомоги. Спонзори цих додатків, республіканські конґресмени Вілліям Янґ з Фльориди і Джон Ешбрук з Огайо, заявили кореспондентам, що гроші, зібрані з податків американських громадян, не повинні попадати до згаданих двох комуністичних держав.

Андрю Янґ критикує юридичну систему ЗСА

Ню Йорк. — Виступаючи в середу, 9-го серпня, на засіданні Американської Адвокатської Палати, Андрю Янґ, амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй твердив, що багато американців, з уваги на їхню незаможність, не спроможні найняти найкращих адвокатів і тому не втішаються задовільною охороною юридичної системи ЗСА. Таким чином їх можна зарахувати до осіб, які частинно позбавлені людських прав — заявив Янґ у промові, текст якої заздалегідь переслано до Білого Дому, але повернено Янґові без жадних значних змін.

Амбасадор Янґ переслав копію тієї промови Білому Домові тому, що в минулому він кілька разів висловлював погляди, які суперечили заявам президента Картера чи державного секретаря Сайруса Венса і тоді Державний департамент чи речники Білого Дому мусіли заперечувати чи спростовувати твердження Янґа. Останній такий випадок трапився в час, коли в Совєтському Союзі проходили судові розправи над дисидентами, а Янґ сказав у інтерв'ю, що тієї справи не треба драматизувати, бо в ЗСА також є „сотні, а може і тисячі політичних в'язнів".

Під час свого виступу на засіданні Американської Адвокатської Палати Янґ також критикував Совєтський Союз за те, що використовує економічно недорозвинені країни, тобто держави „третього світу", бо постачає їм переважно зброю, але визискує їх економічно. Ряд африканських країн нарікає, що Совєтський Союз забирає біля 70 відсотків зловлених риб у їхніх територіальних водах, 20 відсотків бере Куба, а тільки 10 відсотків залишається тим африканським державам. Країни „третього світу" добре розуміють пляни Совєтського Союзу і тому вже тепер нема економічно недорозвинених держав, які „рвалися б в комуністичний бльок" — сказав Янґ.

Цим разом Янґ позитивно оцінив політику президента Картера щодо оборони прав людини по цілому світі, вказуючи на факт, що завдяки інтервенції американського уряду багато країн звільнило політичних в'язнів, принаймні кілька тисяч.

ВІДБУДУТЬСЯ ПЕРШЕНСТВА СУАСТ-СХІД В КОПАНОМУ М'ЯЧІ

Згідно з рішенням Управи СУАСТ-Схід, цьогорічні першенства копаного м'яча відбудуться в днях 19-20 серпня ц. р., на оселі СУМА в Елленвіллі, Ню Йорк. Учасниками першенства копаного м'яча можуть бути українські дружини в повних українських складах з теренів Східніх, як теж Північно-Західніх Стейтів Америки. Турніром проводитиме Комісія в складі: ланкового копаного м'яча СУАСТ-Схід, суддівської Колеґії, представника оселі СУМА і двох членів Управи СУАСТ-Схід. Вписове за дружину виносить 50 долярів, які разом із зголошенням треба вислати на адресу ланкового СУАСТ-Схід — Р. Глушка. Адреса ланкового подана в офіційному обіжнику СУАСТ-Схід.

Перші три дружини будуть нагороджені відповідними Трофеями СУАСТ-Схід.

ЗСА ЗНАЛИ ПРО ПЛЯНОВАНУ ІНВАЗІЮ СССР НА ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНУ — ТВЕРДИТЬ ВТІКАЧ

Кельн, Західня Німеччина. — Пресові аґентства інформують, що минулого тижня виступив з деякими свідченнями чехо-словацький політичний втікач, колись видатний політик і один з провідних діячів „Празької Весни" Зденек Млинар, викликаючи своєю заявою констернацію і здивування на Заході. Млинар заявив кореспондентам, що в серпні 1968 р. Леонід І. Брежнєв, теперішній генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, поінформував ліберальних провідників Чехо-Словаччини, що тодішній президент З'єднаних Стейтів Америки Ліндон Б. Джонсон запевнив його напередодні інвазії військ Варшавського Пакту, що ЗСА не мають наміру інтервеніювати, якщо Варшавський пакт вишле свої війська до Чехо-Словаччини. Також в опублікованій недавно книжці п. з. „Нахтфрост" (нічний мороз) колишній секретар чехо-словацької Комуністичної партії пише, що він і Александер Дубчек брали особисто участь у зустрічі з Брежнєвим 26-го серпня 1968 р., на якій були також інші провідні члени чехословацької Компартії, арештовані після інвазії. Брежнєв поінформував тоді прибулих з Праги делеґатів, що президент Джонсон 18-го серпня повідомив Кремль про становище Білого Дому. Це сталося два дні перед вмаршем 500.000 війська Варшавського Пакту до Чехо-Словаччини. Брежнєв нібито мав тоді заявити, що Совєтський Союз був готовий до війни, якщо б яканебудь сила загрожувала його домінації в Східній Европі. Запевнення Джонсона вияснило цілу ситуацію і запевнило, що жадної конфронтації між СССР і Заходом не буде. В часі зустрічі Брежнєв також запевняв чехо-словацьких політиків, що ЗСА визнають договори з Ялти і Потсдаму про розподіл впливів і з іронією „запевняв" представників празького уряду, що „ніхто і нічого вам не допоможе", — твердить Млинар, цитуючи слова Брежнєва.

Зденека Млинара усунули в 1970 р. з Компартії, свого часу він був активний в дисидентському русі, а тепер перебуває в Австрії на статусі політичного еміґранта.

Італійські комуністи співпрацюватимуть з християнськими демократами

Рим, Італія. — Пресові аґентства інформують, що лідери найсильнішої в Західній Европі Комуністичної партії Італії погодились на своїй триденній конференції продовжувати співпрацювати з урядуючою Християнсько-демократичною партією й іншими немарксистськими політичними партіями, помимо деяких застережень провідних діячів ЦК Компартії, які закидають християнським демократам недодержання деяких умов, головно брак співпраці на форумі парляменту. Центральний Комітет після триденних нарад остаточно погодився прийняти проєкт співпраці запропонований генеральним секретарем італійської Компартії Енріком Берлінґуером. Берлінґуер, як відомо, є великим прихильником співпраці комуністів з християнськими демократами й іншими некомуністичними партіями, бо він вважає, що італійська Комуністична партія має великі вигляди прийти демократичним шляхом до влади, але мусить наперед показати своє позитивне ставлення до демократичних форм правління. Центральний Комітет Компартії затвердив також інші точки запропоновані Берлінґуером програми, але його авторитет вже був поставлений під сумнів і про зміну на цьому пості говорилось більше серед делеґатів, як будь-коли досі.

У своєму 60-сторінковому звідомленні Берлінґуер обороняє свою децизію співпраці з християнськими демократами, кажучи, що комуністи, увійшовши до парляментальної більшости, а тим самим до керівництва державою, зміцнили свій авторитет серед широких мас італійського населення, а також мають безпосередній вплив на формування закордонної політики уряду прем'єра Джуліо Андреотті. Але, у зв'язку з критикою внутрі його власної партії, Берлінґуер критикує християнських демократів за повільність у переведенні соціяльних реформ і каже, що комуністи будуть змушені зайняти більш рішучу поставу до деяких справ, зокрема внутрішньої політики і соціяльних полегшив для населення. Він також залишив відкритою можливість, що комуністи можуть одного дня сформувати іншу коаліцію з політичними партіями і перебрати керівництво державою в свої руки. Берлінґуер свідомий того, що деякі західні держави не хочуть погодитися на таку можливість. Цим він натякав на ранішу заяву Адміністрації президента Картера з минулого січня, яка перестерігала італійців перед такою комбінацією. Берлінґуер у своєму звідомленні висловлює турботу з приводу погіршення співпраці між Вашінґтоном і Москвою, кажучи, що співпраця комуністів з італійськими немарксистськими політичними партіями можлива тільки в атмосфері політики детанту.

Важливим місцем у звідомленні Берлінґуера політичні спостерігачі вважають ту частину, в якій він виступає проти судів над політичними дисидентами в Совєтському Союзі, але він рівночасно каже, що помиляються ті, які, використовуючи процеси, збираються організувати „хрестоносний похід" проти Москви. Лучіяно Ґруппі, один з видатних членів Компартії, критикував Берлінґуера, що він, маючи, вплив на прем'єра Андреотті, не зумів цього впливу використати для просування тих програм, за які змагаються комуністи.

Симпозіюм журналістів сателітних держав

Совєтська пресова служба ТАСС повідомляє, що в Москві відбувся Міжнародний симпозіюм журналістів, темою якого була — „Роль засобів масової інформації і пропаґанди в організації і розвитку соціялістичного змагання". Його учасниками були представники Болгарії, Угорщини, НДР, Куби, Монголії, Польщі, Румунії, СССР і Чехо-Словаччини, які обмінялись думками щодо пропаґанди соціялістичного змагання в пресі і на радіо.

ПОДРАБІНЕКА ЗАСУДИЛИ НА П'ЯТЬ РОКІВ ЗАСЛАННЯ

Александр Подрабінек

Москва. — Міжнародні пресові аґенства інформують, що совєтський суд у місцевості Електросталь, віддаленій 40 миль від Москви, засудив у вівторок, 15-го серпня, на п'ять років „внутрішнього заслання" Александра Подрабінека, 26-літнього активіста-дисидента, який свого часу зумів передати на Захід 265-сторінковий манускрипт, який він написав на підставі власних спостережень і зізнань численних свідків про зловживання психіятрії в Совєтському Союзі і використування цієї науки для політичних цілей.

Подрабінека арештували аґенти КҐБ 14-го травня ц. р. напередодні процесу над проф. Юрієм Орловим, який, як відомо, був засуджений на 7 років концтаборів і 5 років заслання за антирадянську агітацію і пропаґанду. Від того часу відбулись декілька інших процесів, наприклад, над Александром Ґінзбурґом, головою допомогового фонду Солженіцина, Анатолієм Щаранським, відомим жидівським активістом і членом Московської Групи нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, Вікторасом Петкусом, членом Гельсінкської Групи в Литовській ССР, Левком Лук'яненком, членом такої ж групи в Україні, та багатьма іншими, про суди над якими не писала західня преса.

Александер Подрабінек є внуком відомого революціонера з часів жовтневої революції, який опісля загинув у сталінських концтаборах, і сином біолога, який, побувши коротко в концтаборі, став опісля дуже активним в дисидентському русі. Групу Подрабінека КҐБ зарахувало також до Гельсінкських Груп, які займаються викриттям ламання постанов договору, підписаного 35-ма державами світу на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Гельсінках в 1975 році.

Академія Наук СССР висловила догану Сахарову

Москва. — ЮПІ інформує, що академік Андрей Сахаров, який в 1975 році був відзначений Нобелівською нагородою миру, одержав писемну догану від Совєтської Академії Наук за його поведінку в часі політичного процесу над проф. Юрієм Орловим в травні ц. р. і „бійку" з поліцією. Сахаров, „батько" совєтської атомової бомби, визначний член Академії Наук перед його участю в дисидентському русі, заявив західнім кореспондентам, що йому офіційно висловлено догану і пересторогу за суперечку не з поліцією, як говориться у повідомленні, а з цивільними „дружинниками", які стерегли входу до залі суду. За це Сахаров і його дружина Єлена Боннер були покарані гривною у висоті 50 і 71 долярів. Сахаров також заявив, що секретар Академії Георгій Скрябін покликав його опісля до Академії і показав писану резолюцію, яку прийняло керівництво Академії з доганою для Сахарова за „невідповідну поведінку", що підриває престиж науковця. Сахаров, познайомившись з текстом резолюції, відповів: „Тоді викиньте мене з членства Академії, якщо ви вважаєте це за потрібне і можливе". Скрябін сказав Сахарову, що Академія одержала, мовляв, також багато листів зі скаргами на Сахарова і його активність.

Совєти мають найбільші джерела нафти і газу — кажуть знавці

Вашінгтон. — Газета „Ди Нюз Ворлд" інформує, що у звідомленні, опублікованому спеціялістами Сі-Ай-Ей в неділю, 13-го серпня ц. р., сказано, що Совєтський Союз має найбільші в світі джерела нафти і природнього газу і ці продукти в скорому часі появляться також на Заході. Студія однак ствердує, що експорт совєтської нафти і природнього газу, джерела яких знаходяться в більшості на Сибірі буде тоді можливий, якщо СССР одержить західню технологію, без якої не можлива повна експлуатація копалин. Щоб набути таку технологію, СССР мусить посилити експорт своїх інших товарів і здобути тверду валюту для закупу потрібних апаратів та компютерського виряду. Сьогоодні, — стверджується далі в звідомленні Сі-Ай-Ей, - Совєти експортують природній газ до Західньої Німеччини, Франції, Великої Британії, Фінляндії і сателітних країн. Але, якщо запаси совєтського газу меншають, Москва обмежує тоді доставу цього продукту на Захід, щоб задовільнити запотребуванням своїх сателітів і запобігти можливим економічним застоям у своєму бльоці. Експорт американської технології для видобування нафти і природнього газу був, як відомо, припинений у зв'язку з політичними процесами в Москві, Калузі і Вільнюсі над дисидентами. Державний департамент дав зарядження, що компанії ЗСА, які бажають продавати такі апарати для СССР, мусять мати дозвіл від департаменту торгівлі.

Ізраїльський уряд відклав справу нових осель на арабських землях

Єрусалим. — З уваги на зростаючі протести в самому Ізраїлі, як теж на неґативну реакцію з боку арабського світу і ЗСА, ізраїльський уряд у понеділок, 14-го серпня, змінив свої дотеперішні пляни і вирішив відкласти обговорення справи нових 5-ох осель на окупованій арабській території на західньому березі ріки Йордан.

Заступник прем'єра Їґель Ядін, який виконує обов'язки прем'єра під час вакацій Менахема Бегіна, повідомив кореспондентів, що цю справу ізраїльський кабінет вирішить щойно після „вершинної конференції в Кемп Дейвід", тобто після наради, в якій мають взяти участь прем'єр Бегін, єгипетський президент Анвар ель-Садат і президент Джіммі Картер. Початок конференції заплянованo на 5-го вересня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пропаганда не вистачає

В республіках Совєтського Союзу відбувається тепер, як пише ,,Радянська Україна'', ,,широке обговорення документів Пленуму Центрального Комітету КПСС, який за ініціятивою товариша Л. І. Брежнєва накреслив нову розгорнуту програму дальшого розвитку соціялістичного сільського господарства країни Рад''. Це ,,обговорення'', твердить совєтська преса, являється найважливішою політичною подією в СССР, бо в ньому бере участь чи не все населення Совєтського Союзу, яке ,,палко схвалює нову перспективу ленінського аграрного курсу, метою якого є збільшити програму народного достатку''.

Очевидно, таке обговорення сільськогосподарської програми ЦК КПСС, що проходить під гаслом ,,Дальшого розвитку сільського господарства СССР'', відбулося також в Українській ССР з участю ставленика Москви в Україні, першого секретаря Центрального Комітету Комуністичної партії України Володимира В. Щербицького і представників ,,колгоспного селянства, робітничого класу, науково-технічної і творчої інтелігенції, партійних і радянських активістів'', яких Компартія заставила славити нову ,,бойову програму практичної роботи'', чи є для цього якінебудь підстави чи ні. Очевидно, що підстав для хвалення ,,ленінського аграрного курсу'' є дуже мало, бо навіть Пленум ЦК Компартії України, відзначивши успіхи, підкреслював, що загальний рівень сільськогосподарського виробництва ще не відповідає швидко зростаючим потребам, а кошти, які виділяє держава, та збільшені можливості колгоспів і радгоспів не скрізь використовується ефективно. Істотні недоліки є також на підприємствах, які випускають нову техніку, добрива та іншу продукцію для потреб села. Далі все закінчилось по-штамповому: покритикувавши деякі області за низький приріст валової продукції, Пленум ЦК Компартії України ,,одностайно, цілком і повністю схвалив рішення Пленуму ЦК КПСС і прийняв їх до неухильного виконання''.

У зв'язку з цим треба сподіватися нової нагінки на населення України, яке, як каже Щербицький, мусить виконати ,,почесне завдання у сфері сільськогосподарського виробництва''. Як треба було сподіватися, головний наголос комуно-московські експлуататори України поставили на збір цьогорічного урожаю і ,,продажу державі'' не менше 1 мільярда 50 мільйонів пудів хліба, а також на виконання ще й інших ,,соціялістичних зобов'язань'' по заготівлі сільськогосподарських культур та продукції тваринництва. Компартія робитиме також тиск на робітників інших ділянок за посередництвом одного мільйона пропагандистів-комуністів, які ,,трудяться у сільському господарстві республіки''. ,,Вони, — пишуть совєтські газети, — велика політична і організуюча сила на передньому краї боротьби за втілення в життя аграрної політики партії''.

Виглядає, що не так воно світло у сільському господарстві СССР, як твердить совєтська пропаганда. Доказом можуть послужити також статистичні дані у поважному журналі ,,Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт'', який у числі з 24-го липня твердить, що помимо барабанної пропаганди, совєти продовжують купувати на Заході,в тому і у З'єднаних Стейтів Америки,не тільки пшеницю, але також інші сільськогосподарські товари. Журнал стверджує, що СССР заінтересований в купівлі 21 мільйона тонн пшениці, з того 60 відсотків в ЗСА на суму 1,6 більйона долярів ще у цьому фінансовому році, який кінчається в жовтні. Також твердження совєтів про збір 224-ох мільйонів тонн пшениці в цьому році спеціялісти уважають пропагандою, бо совєтський збір, понинаючи з 1977 р., йде радше вдолину.

Пропаганда замилює очі, але проблем не розв'язує.

Важлива нарада

Те, що єгипетський президент Анвар ель-Садат та ізраїльський прем'єр Менахем Бегін прийняли запрошення президента Джіммі Картера взяти участь в нарадах у Кемп Дейвіді, Мериленд, з метою знову зрушити з місця переговори щодо замирення на Близькому Сході, треба вважати дуже відрадним явищем, бо це дає підставу сподіватися, що мирова ініціятива, що її минулого року виявив президент Садат своїми відвідинами Єрусалиму і виступом в ізраїльському парляменті, не піде надаремно. Наради в Кемп Дейвіді будуть щойно другі безпосередні переговори між Єгиптом та Ізраїлем від січня ц. р., коли їх перервано через брак доброї волі з обох боків.

Не зважаючи на те, що попередні ізраїльсько-єгипетські переговори, які відбулися в липні біля Лондону, не принесли сподіваного успіху, запляновані наради в Кемп Дейвіді дають нову надію, бо шляхом постійних переговорів, шляхом обміну думок і зрозумінням становища противника таки можна дійти до якоїсь розв'язки конфлікту на Близькому Сході.

Добре діється, що президент Картер та його уряд не припиняють старання довести до арабсько-ізраїльського замирення, бувши ініціятором двох останніх переговорів між представниками Ізраїля та Єгипту, тобто липневих нарад біля Лондону і запланованих на початок вересня нарад у Кемп Дейвіді. Але у тому часі, коли Америка, один із співпредсідників Женевської конференції щодо замирення на Близькому Сході, робить все можливе в справі замирення в тій частині світу, то другий співпредсідник, Совєтський Союз, не тільки гостро таврує президента Картера за скликання ізраїльсько-єгипетської наради в Кемп Дейвіді, але також під'юджує радикальні кола арабського світу проти мирового діялогу з Ізраїлем. Москва противиться нарадам у Кемп Дейвіді тому, бо вона не братиме в них участи і таким чином не матиме змоги поширювати пропаганду про свою ,,миролюбність''. Щобільше, вона під'юджує радикальні арабські кола проти переговорів, намагаючись використати цей конфлікт, як і конфлікти на інших обширах, для поширення своїх впливів і переведення в життя своїх імперіялістичних плянів.

Недалекі переговори між президентом Садатом і прем'єром Бегіном у Кемп Дейвіді треба розглядати як ще одну нагоду зліквідувати довготривалий конфлікт між Єгиптом та Ізраїлем, а це може стати важливим кроком до загального арабсько-ізраїльського замирення. Проте, було б помилкою зв'язувати з тією нарадою всі надії на остаточний мир на Близькому Сході. Довголітній досвід щодо тієї частини світу вказує, що конфлікти чи непорозуміння на Близькому Сході нелегко зліквідувати.

І. Світ

ДОГОВІР ПЕКІНУ З ТОКІО

Події останніх місяців показують все більшу активність китайських політиків у всьому світі та пожвавлення розмов між Японією і Пекіном, зокрема у питанні підписання мирного договору, які продовжувалися кілька років без значного успіху, але які остаточно закінчились підписанням цього договору, не зважаючи на всі пересторогн і навіть погрози з боку Москви.

Головною точкою договору, що натрапляв на такі труднощі, є твердження про т. зв. гегемонію у світі, що його висунув Китай ще в 1975 році.

Тепер ця точка виглядає в іншому оформленні. Перша фраза була в словах — ,,цей договір не є направлений проти будь-якої третьої держави''. Китайці відмовилися тоді від цього тексту. Безпосередньо перед підписанням договору китайський міністер Гуанг Гуа і японський міністер Сунао Сонода прийшли до згоди, що обі держави є в опозиції до гегемонії, але остаточно тексту цієї важливої для обох сторін точки тоді не устійнено.

Міністер Сонода сказав китайському представникові, що Японія не хоче бути втягнута у ворожнечу між Китаєм і Совєтським Союзом та підкреслив, що держави південно-східньої Азії бояться обох комуністичних супер-держав... Це мабуть натяк на збільшення впливів Москви у В'єтнамі та чутки про створення совєтської бази там за згодою Ганою.

Сонода також висловив побажання, щоби Пекін перестав критикувати японського прем'єра Фукуду, бо що станеться, як японці почнуть так само критикувати Ваших лідерів? Реакція Гуанг Гуа була стримана на ці вислови, що вказувало на велике бажання китайщів досягти швидко полагодження всіх труднощів з Японією, допомога якої в модернізації китайської техніки є дуже велика та важлива і її не можна відкидати...

Промовистим є хід японо-совєтських переговорів, що торкаються риболовецтва у Японському морі, західню частину якого контролює Москва через оголошення т. зв. ,,берегової полоси'' та заборона ловити рибу біля Курильських островів і в Охотському морі. Цей морський обшир дає Японії значні харчові постачання, яких вона не може відмовитися. Звідси обережна політика з північним ворогом.

З другого боку, Китай є великим потенціяльним ринком для японської промисловости та надією на забезпечення праці для мільйонів японських робітників і на заробітки для промислу.

Японські устаткування для існуючих китайських фабрик та заводів, як і для будови нових, є доступні по своїй ціні і їх легко здобути, бо немає потреби привозити здалека; Японія може доставити їх у великому виборі від звичайних машин до компютерів включно. Японська промисловість сьогодні стоїть на дуже високому рівні розвитку й навіть Совєтський Союз купує чимало японського устаткування та все хоче втягнути її у розбудову Сибіру і Якутщини зокрема, де Москва потребує великих вкладів капіталу, якого їй бракує.

Можна твердити, що Москва переоцінила свої можливості та розпочала ряд будов, як напр., знаний БАМ, для яких не вистачає власних капіталів, як також починає дошкулювати нестача, робітників, чого система ГУЛАГу тепер уже не може ,,полагодити''.

Китай тепер потребує від Японії у першу чергу устаткування для розбудови нафтової промисловости, зокрема рур для нафтопроводів та устаткування для нафто-переоблюючої промисловости. Для Пекіну ще важливе, що у розвитку торгових взаємин з Японією немає потреби вживати обмежені валютові резерви. Японія бо в обмін має діставати від Китаю нафту, залізну руду та інші вировини для своєї промисловости і може навіть трохи харчів.

В останні місяці виявилися ще інші предмети, що їх потребує Китай — це — модерна зброя, щоби створити базу для доброї оборони проти совєтів.

В самій Японії виникли серйозні перешкоди в ділянці озброєнь, і група соціялістичної партії звернулася до прем'єра Фукуди з вимогою припинити заходи для збільшення продукції зброї та обмеження збройних сил, орудуючи точками мирного договору та зобов'язань країни у справі воєнних сил. Японія тепер має в Азії найбільший воєнний бюджет, поверх 10 більйонів долярів. А головне, країна виходить на ринок експорту модерної зброї, що зокрема важливе для Китаю.

Такі великі концерни, як Мітсубіші, Ішикаваджіма-Гаріма й менші фабрики та заводи мають величезні ресурси та знання, адже вони постачали японську воєнну силу у війні. Тепер вони досягли нових успіхів, випустивши модель нового танку, який своїми якостями є ліпший за совєтський. Одночасно новий договір з Америкою на постачання великої кількости літаків для модернізації японської оборони дає країні можливість будови модерних літаків 45Р3С для нищення підводних човнів і літака-нищителя Ф15. Згідно з договором, Америка передає японцям зразки цих літаків та точні пляни для їх будови...

(Продовження на стор. 3-ій)

Оксана Бризгун-Соколик

СУЧАСНІСТЬ І НАША КУЛЬТУРА

(2)

В Торонті вже кілька років відбувається Український Музичний Фестиваль. Його підготовляють фахівці, вибирають музичні твори, друкують ноти. Чи центральний журнал, такий як ,,Бюлетень СКВУ" або ,,Українка в світі", (очевидно їхній культурний референт — чи хто там є), не міг би подати вістку про таку подію із заохотою, щоб більші українські осередки робили подібні фестивалі? Програма готова, ноти готові, Торонто напевно радо позволило б використати все. Тільки робіть! Ціль такого фестивалю? Що всі учасники мусять грати твори українських композиторів. Багато вчителів учило українських композиторів і без фестивалю. Але багато учителів були змушені вчити українські твори на вимогу батьків, щоб дитина взяла участь у фестивалі. І тут ми всі можемо допомогти. Домагатися творів українських композиторів для наших дітей, на якім інструменті вони не грали б! Учителям чужинцям давати ті ноти і попросити, щоб дитина грала. Тоді напевно така дитина не скаже: ми нічого не маємо...

У Торонті минулого року відбувся симфонічний концерт творів українських композиторів, з нагоди Світового Конґресу СФУЖО. Твори двох композиторів — Гомоляки і Калачевського ми мусіли розписувати для оркестри, бо була тільки партитура. Ноти ці ми переслали до Централі КУК у Вінніпезі.

В ,,Бюлетені СКВУ" мала появитися нотатка, що такі ноти є до диспозиції нашій громаді. Позичай і влаштовуй концерт і якраз тепер їх використовує Едмонтон. Ще в 1956 році Комітет Українок Канади спонзорував концерт української музики в Торонті в Месі-Гол. Знаючи працю підготови такого концерту з минулого року, подивляю тих пань. Але скажіть — де ті ноти? Чи не повинні ми мати при нашій центральній організації якийсь український компютор? Запитали його,що маємо і де воно є? — і відповідь розв'язала б не одну проблему. Ми довго шукали для нашого концерту за нотами Лисенка...

В одному зі своїх листів до мене дириґент св. п. Іван Задорожний жалівся, що хотів поставити оперу ,,Відьма" Углицького. Ноти в Музеї — бібліотеці. Не хотіли йому позичити. Давали по одній сторінці, і він бігав, відфотографовував сотки сторінок по одній... поки цілу річ сфотографував, то вже не було часу оперу вивчати.Ледве встигли поставити її в концертній формі. От і культура замкнена в музеї.

А гірше, як і в музеї немає. Готувалася я до доповіді про славну співачку Соломію Крушельницьку, в століття з дня її народження. Вона співала по операх цілої Европи та Південної Америки. Жила постійно в Італії. Одинокі матеріяли, які я могла дістати, були зі Совєтського Союзу. (Змінені? Достосовані? А чи світова організація не могла б сказати: ...,,Там де живете, зберіть матеріяли про все, що там нашого діялося?...") Боже, які чудеса ми могли б подовідуватися про наших визначних людей. Щоб тільки була ініціятива з центру, і місце, куди те все пересилати.

І тоді видавати такі речі. У своїй і чужих мовах. Ширити правду про себе, про свою культуру, свої осяги. Там, в Україні, видають інформації скалічені, сфальшовані, достосовані до вимог режиму. А що ми тут зробили? То добре, що хоч вийшли книги про постаті жінок далеких століть. Але хто напише про сучасну жінку? Наші діти, чи внуки, багато з яких вже не володіє мовою, і навіть не зможе перечитати документи? Як добре, що журнал ,,Музичні вісті" видав статтю в англійській мові про ,,Щедрика" Леонтовича, якого в часі Різдва грають у різних відмінах по цілому Північно-Американському континенті, і майже ніколи не подадуть автора. Кілько користи можна копією такої статті зробити! Але треба знати, що вона є і де її можна знайти.

Яка корисна була стаття про бандуру в престижевому журналі ,,Ґітар рівю", що появилася в 1970 році. Така стаття в професійному журналі промовляє до професіоналіста і переконує його.

Також конечним є видання пластинок з клясичною нашою музикою. Одинока того роду, що вийшла на еміґрації, була пластинка творів Миколи Фоменка. Видав її комітет з 5-ох пань... Наклад був 1,000 пластинок. Співучий та музику люблячий український народ не мав потреби на повторний наклад високоякісної пластинки. Так! З України приходять тепер пластинки з клясичною музикою. Але придивімся до них: Український композитор, українська оркестра, награно в Києві, — і ані слова по українськи! Все тільки в московській та англійській мовах...

А ноти? Подивімся, який обмежений тираж: 700 примірників! Це ж для музеїв замало. Хто ж з них користає?...

Правда, це все пов'язане фондами. Але чи ж на такі цілі наші центральні організації не можуть знайти розв'язки?

Музичний журнал ,,Музика" виходив в Україні Замкнули і перестав. Зачали виходити музичні ,,Вісті" в Міннеаполісі. Не випадало, щоб на еміґрації щось виходило, а в Україні ні... ,,Музика" зачала знов виходити,

(Продовження на стор. 3-ій)

Роман С. Голіят

СТРІЛЕЦЬ УПА ОПОВІДАЄ

У Лісах Лемківщини. Спомини вояка УПА. Іван Дмитрик. Сучасність 1977. 303 сторінок з ілюстраціями. Редакція: Ніни Ільницької. Мапи виконав Йоахим Вишневецький, а обгортку Яків Гніздовський.

Юрій Лопатинський, колишній старшина УПА, у вступі до цієї книжки підкреслює, що автором книжки ,,У Лісах Лемківщини" є стрілець Іван Дмитрик, вояк Української Повстанчої Армії, з куреня командира Рена, який діяв на Лемківщині в 1944-1947 роках. Свої спогади завтор записав зараз після прибуття на Захід у 1947-1949 роках, коли ще всі події були міцно закріплені в пам'яті.

Іван Дмитрик розповідає здебільшого про свою сотню, хоч не бракує в його споминах інформацій і про інші відділи УПА, які діяли, якщо не постійно, то деякий час, на тому самому терені. Автор починає розповідь від свого першого дня в рядах УПА.

Разом в акції проти УПА брало участь 120-тисяч польського війська. На польсько-чеському кордоні поляки тримали 7-тисяч війська, а чехи поставили в Моравії кілька дивізій і старшинську школу з Праги.

Появу книжки Івана Дмитрика треба вітати не тільки тому, що в ній описаний фрагмент боротьби нашого народу в другій половині сорокових років, але також тому, що нашим друзям та учасникам того часу вона може стати заохотою до писання спогадів — закінчує свій вступ Юрій Лопатинський-Калина.

Щоб зрозуміти спогади Івана Дмитрика, читач мусить перенестися думками в ті часи Другої світової війни, коли життя людини висіло на волоску. Німецька армія відступає із ще недавно нею окупованих теренів Европи. Червона армія посувається вперед, а на теренах, про які мова в цій книжці, владу перебирає польська комуністична адміністрація, яка негайно почала ганебно-нищівну боротьбу з місцевим українським населенням. На оборону українського Закерзоння станули вояки УПА, які вели безкомпромісову боротьбу з усіма ворогами українського народу.

Автор, як учасник й очевидець тих подій, оповідає про злочини й звірства, доконувані польською комуністичною адміністрацією на безборонному українському населенні Лемківщини.

У травні 1945 року, себто тоді, коли закінчувалася війна в Европі, прийшли накази про зміцнення конспірації всього підпільного руху. Десь тоді — продовжує автор — нам відчитано наказ Головнокомандуючого, генерала Тараса Чупринки, до бійців УПА, в якому, між іншим, було сказано, що в перемогу над Німеччиною внесли великий вклад і ми, українські повстанці. Ми не дозволяли німцям грабувати українські села і відплачували за розстріли і палення сіл. УПА у боротьбі з Німеччиною пройшла першу бойову школу. Тепер вона вступила на шлях боротьби зі сталінським режимом, щоб боротися на життя і смерть. Цей наказ був надрукований у журналі ,,Повстанець" та в інших підпільних виданнях, які поширювано між стрільцями.

Незабаром ворог кинув частину Червоної армії проти нас. У нашому терені майже в усі села прийшли червоноармійці. Вони широкими розстрільними прочісували сусідні ліси і поля. Ми переходили з місця на місце і старалися заховатися на тилах наступаючих частин. Лави червоноармійців часто проходили зовсім близько нас, отже мусіли бачити нас, але не зачіпали, лише стріляли по вершках дерев — пише автор.

Головна Команда УПА приготовилася на прихід Червоної армії. Виготовлено велику кількість пропагандивної літератури усіма мовами народів СССР і поширювано її всюди, де існувало наше збройне підпілля. Червоноармійці знаходили листівки в кишенях своїх шинель і мундирів, піднімали їх на шляхах і полях, читали на парканах, будинках, телефонічних стовпах і мостах. Листівки з'ясовували, що УПА не воює проти Червоної армії, лише проти Сталіна і його НКВД, і закликали червоноармійців, після перемоги над Гітлером повернути свою зброю проти Сталіна й його комісарів.

Автор в деталях вичисляє перебіг боїв і десятки місцевостей, де вояки УПА зводили бої зі загонами НКВД, ,,істребітельними отрядами" — організованих з молодих комуністів і вислужників окупантові для поборювання ,,банд українських буржуазних націоналістів", польськими військовими з'єднаннями і міліцією, чеськими і словацькими військами.

На 178 ст. Дмитрик пише, що: ,,чоботи мої ще не висохли з попереднього дня і ноги пекли. Я з правила не роззувався вдень, але тим разом зняв чоботи, переполоскав онучі і повісив біля печі. Сам сів коло вікна і незчувся, як задрімав... Не завжди вдавалося квартирувати в селах. Частогусто доводилося ночувати в лісі серед лютого морозу. Багато хлопців перестудилося, дехто відморозив руки, ноги, ніс. Я дістав ропне запалення обох вух."

Він каже, що ніхто з них ніколи не знав, коли й кому вийде назустріч смерть. Вона чекала кожного з них на кожному кроці й часто скошувала тоді, коли видимої небезпеки не було.

Свої спогади Іван Дмитрик присвятив: ,,Цій спільноті духа і дії, всім тим безіменним друзям, які пережили всі лихоліття, і всім тим безіменним героям, затоптані могили яких лишилися на своїх і чужих землях".

Юл. Мовчан

СТРАШНИЙ ДОКУМЕНТ

Григорій Костюк: ,,ОКАЯННІ РОКИ'', стор. 164, видання ,,Діялогу'' в Торонті.

3

Цікава ,,катавасія'' стала з вищезгадуваним і в свій час широко відомим в Україні Панасом Буценком. Він був одним з тих ,,перших-хоробрих'', які не за страх, а за совість допомагали Москві насадити в Україні маріонетковий ,,уряд Української Радянської Соціялістичної Республіки''. 1923 року Буценка було обрано генеральним секретарем ВУЦВКу, який в ті роки грав ролю ,,парляменту'' України, тобто, нібито найвищої законодавчої влади. Після відомого голови ВУЦВК Григорія Івановича Петровського, позиція Панаса Буценка була другою за своїм значенням і політичним впливом. Тому, пригадуємо, за кожним підписом ,,Г. І. Петровський'' завжди красувалося коротше прізвище ,,А. Буценко'' (замість українського Опанас або Панас Буценко чомусь волів писати Афанасій, хоч він прекрасно володів українською мовою).

Але ,,раб зробив своє діло — раб мусить відійти''. Розпочалися роки погрому української культури і України взагалі, які не оминули навіть такого ,,правовірного українського большевика'', яким був Буценко. Йому ,,пришили'' не більше, ні менше, як керівну ролю в українській фашистській організації, на чолі якої стояв голова ради народних комісарів УССР Панас Любченко. (У керівний центр її, крім П. Буценка, входили такі відомі ,,тузи'' ,,радянської України'' як Андрій Хвильовий, Григорій Гринько, Юрій Коцюбинський — ,,малий син великого українського письменника'', Григорій Порайко, Сірко і правдоподібно Володимир Затонський, якого не раз представляли, як ,,зразок або ідеал українського комуніста''). За свідченням якогось Українчука з Кам'янця-Подільського, він, Буценко, мовляв ще в 1922 році, коли навіть ще в Італії не всі знали про фашизм, зорганізував один з осередків української фашистської організації в Кам'янці. Ніякі протести чи заперечення Буценкові не допомогли, і тому Колеґія Верховного суду без надуми засудила його розстріляти, хоч за пару тижнів прийшло ,,полегшення'': смертну кару замінили на 25 років ув'язнення. І так цей ,,український Дантон'', як називає Гр. Костюк П. Буценка, цей колись ,,високий, плечистий і грудастий велетень з великою круглою головою, обрамленою довгим чорним вихрястим чубом , з голеним обличчям та могутнім горловим басом'', тепер опинився тут, у Воркуті, на ласці і неласці тих, кому він так вірно служив за останніх п'ятнадцять років.

І коли Костюк вже досить близько ,,зжився'' з Буценком, при одній нагоді, коли поблизу нікого не було, він звернувся до колишнього секретаря ВУЦВКу з таким питанням:

Панасе Івановичу, ви політик, ви були в самому центрі творення нового світу, що зветься тепер радянською владою. Поясніть мені — в чому справа? Де причина того, що діячі вашого рівня тепер мусять кінчати життя або під кулями в підвалах Луб'янки, або ось в таких умовах ізоляції? В чому справа?

Це питання, як пише Костюк, діткнуло Буценка ,,за живе''. Він враз зупинився, мовчки пронизливо глянув на свого співрозмовця і дав на це таку свою відповідь.І тому, що його відповідь може бути відповіддю багатьох, чи навіть усіх інших , з дозволу сказати, українців, які у вирішальні творення української держави пішли на службу її запеклих ворогів, наведу її тут повністю.

— Де причина? — питаєте, — каже Буценко. — Я... не знаю. Інколи мені здається, що це масове божевілля, а звідси й масове самопоїдання. Але це не пояснення. Це залежить до сфери чуття, психології, містики... Особисто я думаю, що причини в нас самих... Причина в тому, що ми програли бій. Ми виявилися нікудишніми політиками. Ми не зуміли ґарантувати безпеки своєї і свого народу. Ми легковірно повірили на слово дружби. Фікцію держави ми прийняли як дійсність. Ми задовольнилися владою без влади. Цей калямбур ви колись зрозумієте. Мох трагедія (і тисяч таких як я) в тому, що я свідомо діяв як українець, як син свого народу. Я прийшов до комуністичної партії з УСДРП, до якої належав з 1910 року. Мені видалося тоді, що мох партія зі своєю програмою, тактикою і стратегією вже застаріла й плenталася в хвості історії. Я прийшов до комуністичної партії тому, бо вірив, що на тому відтинку історії саме ця партія потрібна українському народові. Я прийшов до неї саме тоді, коли вона була ще в стані творення й невиразности. Я був, як самі може знаєте, одним з її перших організаторів. Я був серед тих, що з перших років її намагалися надати їй українського обличчя. Перед першим її з'їздом довелось мені довго доводити Ленінові, чому така партія мусить бути конче окремою від РКП, чому вона повинна бути зорієнтована на українську політичну й культурну дійсність. Ленін погодився зі мною й тими, що так як і я думали. Він відкинув централістичну, філіяльну пропозицію П'ятакова, Квірінга і подібних. Ми вийшли ніби переможцями. Але справжня дійсність була така, що п'ятаковщина нас залила. Ми залишилися назавжди білими круками в партії. Безконечно це тягтися не могло. В слушний момент мене, і всіх таких як я, оголошено українськими фашистами і знищено. Виходу нема''. (Ст. 106).

Гр. Костюк додає, що, не зважаючи на все, Буценкові (народж. 1889 р.) вдалося пережити і Другу світову війну і Сталіна і навіть діждатися ,,реабілітації''. Бо десь на початку 60-их років в ,,Літературній Газеті'' та ,,Вітчизні'' було поміщено інтерв'ю з ,,ветераном комуністичної партії України П. Буценком''. А трохи пізніше також його спогади про перший з'їзд КП)б)У та про його розмову з Леніном перед з'їздом. Звичайно, ,,там не було нічого з того, що мені говорив Панас Іванович на Воркуті 1939 року'', пише Гр. Костюк. Спогади були припасовано-офіційні, низькопоклонні перед Леніном, солодко-партійні і навіть оптимістичні. Правда, було подано одну важливу примітку: спогади було написано не особисто Панасом Буценком, який перебуває в паралізованому стані й сам писати не може, а кимсь іншим ,,зі слів'' Буценка... ,,Його ім'я ще використали для скріплення посталінського терористичного режиму й на тому забули. Так, в якомусь старечому будинку, тихо і всіми забутий, цей ,,український Дантон'' скінчив своє безславне життя''...

[Кінець]

СУЧАСНІСТЬ...

(Продовження зі стор. 2-ої)

і виходить досі. Кілька цікавих вісток дістається до нас через решето пропаганди! А ми тут? Видавала „Вісті" пані Костюк. І не дала ради: передплатників не було... Для одинокого музичного журналу у вільному світі, одинокого неконтрольованого, нецензурованого. Рада Культури при СКВУ та СФУЖО повинна морально підтримати такий журнал, повинна заохотити загал передплатити його. Рада Культури при СКВУ є. Що вона робить? Колись то показалася в пресі ціла сторінка дат, які на сугестію Ради Культури, українець в діяспорі повинен би відзначувати... Фантастичний історичний календарець! Та і він потрібний. Але він нас веде до імпрез різного рівня, що часто робляться, бо ж треба з чогось звітувати! Чи це одиноке наше плекання культури? А СФУЖО? Цікавиться головно народним мистецтвом. Чи ж не час, щоб призадуматися і над іншими ділянками? Недавно в Торонті існувала Мистецька Рада при Комітеті Українців Канади. (І цікаво, що більшість членів були жінки!) За ініціятивою Мистецької Ради відбувалися цікаві імпрези: Дебют скрипалів Мазуркевичів, дебют Ренати Бабак, концерт Іринея Жука, 70-ліття Уласа Самчука, Тиждень Івана Франка назвати б хоч кілька. Завжди переповнена заля, і багато молодої та молодшої публіки були доказом, що імпрези на рівні є побажані нашою громадою. Потім Мистецьку Раду зліквідовано. Наслідки? — Свято Соборности і Незалежности — що не могло скінчитися. А бідна молодь, яка в одностроях мусіла на сцені відстояти понад 4 години ледве чи ще колись схоче прийти на 22 січня...

А Шевченківський концерт? На програмі було так мало Шевченка, тоді як шевченківський репертуар є безконечний своїми можливостями і так далі. Ми мусимо домагатися від свого проводу іншого рівня. Ми мусимо вміти використати знання фахівців. Ми ж не підемо до шевця лікувати зуба. Ані до кравця латати черевик. Стараймося ангажувати до праці людей, які знають певну ділянку, не уявляймо собі, що ми знавці від усього...

Вміймо сказати критику: позитивну, будуючу і завжди правдиву. Бо кого хочемо дурити переоцінюванням вартостей, або замовчуванням їх зі заздрости? І накінець — ми маємо композиторів. Замовляймо у них нові твори. Вони бачитимуть, що ними не тільки хтось цікавиться, ще хтось хоче їх твір виконати, але й будуть мати бажання творити. І ми маємо дуже добрих виконавців. Даймо їм нагоду. Даймо їм сатисфакцію, даймо їм моральну піддержку і матеріяльну винагороду. Скільки часу і грошей вони стратили на те, щоб осягнути то, що мають. І як часто багато з них є готові дати свій талант на користь якоїсь цілі. Тим більше в таких випадках громада мусить це вміти оцінити. Працюймо ж спільно для загального добра. Використовуймо фахівців, не починаймо знов від себе.

І тут завдання для кожного з нас, кожний з нас повинен бути свідомий того, що в часі, коли ворог нищить всі прояви нашої вільної культури, працівників культури ліквідує, або засилає на заслання, і диктує свою так звану соц-реалістичну культуру, задержання, плекання і творення нової вільної культури залежить від нас усіх. Разом і від кожного з нас зокрема.

БАНДУРИ АМБАСАДОРИ!

Написав Віталій Лехтер

Після нічної серпневої громовиці і дощу, ще „назорі" вирушило наше авто на оселю „Київ" в Кетскільські гори. Оселя „Київ" своїм виглядом, на мою думку, давно нагадує чарівне буковинське село Виженку біля Вижниці. Коли ви в'їжджаєте на цю оселю, то відразу побачите розкинені пагорби Кетскільських гір, над якими ліниво пересуваються хмари. У місяці липні тут з'їжджається молодь, щоб навчитися гри на дзвінкострунній кобзі. За доброю традицією на цій оселі щороку відбуваються курси гри на бандурі, якими опікуються досвідчені інструктори з Детройтської капелі ім. Т. Шевченка, яка була створена ще при большевиках маестром Гр. Китастим.

О 10:30 ранку в каплиці православної церкви о. архипресвітер С. Кіндзерявий-Пастухів відправив Службу Божу. Співав церковний хор, яким диригував маестро Петро Китастий. Після закінчення Служби Божої, в їдальні оселі „Київ" (оселя не має своєї залі) відбувся маленький концерт, в якому взяли участь бандуристи з капелі ім. Т. Шевченка. В'язанку українських танкових мелодій блискуче виконали наймолодші бандуристи Микола Дейчаківський і Роман Рітачка. Р. Рітачка обдарований молодий бандурист живе в Каліфорнії у Сан Дієго, і він вперше приїхав на оселю, як інструктор бандури. Він виконав музичний момент Шуберта, тим самим довівши, що на бандурі можна виконувати европейську клясику. Стрілецьку пісню „Ой, чого ж ти зажурився, стрільче молодий" успішно виконав наймолодший учасник капелі Роман Рітачка з Клівленду. Маестро Петро Китастий подарував слухачам нову пісню з України, яка поповнила репертуар капелі: Білим цвітом розлилась весна", музика Володимира Тулика, слова Іллі Бердника. Родинний дует П. Китастого і Л. Китастої добре виконав пісню „Росла калинонька". Історичну пісню з циклу пісень про зруйнування Запорізької Січі чудово виконали провідники капелі ім. Т. Шевченка Петро Китастий і Петро Гончаренко. Ця пісня „Славне було Запоріжжя" полонила глядачів. Українська жартівлива пісня „Добрий вечір, дівчино", також у виконанні П. Гончаренко і П. Китастого, була виконана дещо незвичайно. Петро Гончаренко грав зінківським методом. Є на Харківщині село Зіньки, в якому бандуристи мали свою власну методу гри на бандурі, на жаль з приходом узурпаторської влади комуністів в Україні зникли бандуристи, які володіють зінківським способом гри на бандурі. На закінчення концерту П. Гончаренко і П. Китастий виконали музичний момент із композиції, автором якої є П. Гончаренко. Після закінчення концерту Петро Гончаренко запросив провідників бандуристів на нараду.

О 3:30 по полудні, як і було запляновано, в їдальні оселі „Київ" зібралися провідники бандуристів. Треба відзначити, що ця нарада відбулася завдяки активній діяльності адміністративного директора Школи Кобзарського Мистецтва з Ню Йорку, п. М. Чорного. Відкриваючи першу з черги нараду керівників кобзарства п. Чорний запропонував обрати президію зборів. Одноголосно головою зборів був обраний Петро Гончаренко і секретарем Віталій Лехтер. Петро Гончаренко запропонував М. Чорному подати інформації про діяльність Школи Кобзарського Мистецтва. П. Чорний повідомив учасників наради про діяльність Школи. Ця Школа була створена у 1973 році, перших два роки існувала при хорі „Думка". Сьогодні Школа має дев'ять відділів, в яких навчаються 80 учнів. Учні Школи переважно виступають перед чужинцями, особливо пам'ятний день для молодих бандуристів це участь у найбільшій в історії ЗСА параді, присвяченій 200-літтю Америки, де бандуристи гідно репрезентували Нескорену Україну. Школа випускає щомісяця „Кобзарський листок," який пропагує кобарське мистецтво світу. Тепер Школа готує до друку альманах, присвячений п'ятилітньому ювілею Школи, а також готується до друку підручник гри на бандурі, автором якого є о. С. Кіндзерявий-Пастухів.

Володимир Юркевич з Нюарку, Ню Джерзі, повідомив про діяльність капелі, керівником якої він є. Капеля заснована при Станиці Дивізійників в Нюарку і має 17 бандуристів, від 14 до 24 років. Капеля під проводом п. Юркевича має в основному воєнний репертуар і виконує дивізійні пісні, пісні ОУН і УПА. Капеля випустила декілька платівок.

Молода бандуристка Оксана Метулинська, керівник дитячого гуртка з Сан- Кеторинсу, Канада, подала інформації про свій гурток. В цьому гуртку діти починають вчитися гри на бандурі з 12 років, під час літа їздять в табори. Гурток нараховує 17 дітей. Уряд Онтаріо, розуміючи важливість розвитку етнічних культур, дав на розвиток кобзарського мистецтва допомогу дві тисячі долярів. Сама Оксана навчилася грати на бандурі від свого чоловіка, а тепер вона вчить гри на дзвінкострунній кобзі своїх дітей.

В своєму виступі о. архипресвітер С. Кіндзерявий-Пастухів зокрема сказав: „Кобзарство займає дуже важливе місце в історії України. Воно було одним із джерел духовости, воно стало речником відродження України. Недаремно Тарас Шевченко назвав свою книгу „Кобзар". Кобзарство це не тільки гра на бандурі, а і місія відродження нації. Наш головний обов'язок не лише пропагувати гру на бандурі, але й звернути погляд на ролю кобзарства, на сучасний рівень кобзарського мистецтва". І далі о. С. Кіндзерявий-Пастухів говорив про те, що, як часто бандуристи не звертають уваги на репертуар, так часто в репертуарі бандуристів зустрічається музичний суржик, накинутий ворожою Москвою. Щоб уникнути цього він запропонував створити „Об'єднання бандуристів у вільному світі" і цим самим перекинути міст між бандуристами у вільному світі. Таке Об'єднання потрібне і для того, щоб уникнути халтури, щоб не залишитися на грані аматорщини, щоб піднести бандуру до рівня клясичного інструменту.

Голова зборів маестро Петро Гончаренко у свою чергу проінформував присутніх про працю капелі ім. Т. Шевченка. Він також подав інформації про діяльність Товариства любителів бандури, яке існує при капелі ім. Т. Шевченка. П. Гончаренко запропонував, щоб з огляду на те, що більшість провідників бандуристів не змогли прийняти участь у цій нараді, покищо створити ініціятивну групу, яка б підготувала б наступну нараду у Ню Йорку 28-го жовтня ц. р. Його пропозицію підтримав П. Китастий. Отже остаточно вирішено другу з черги нараду провідників бандуристів провести в Ню Йорку 28-го жовтня 1978 року. Всіх заціквлених в проведенні такої наради просять голоситися на адресу:

Mr. Nick Chornij 84-82 164 Street, Yamaica, N.J. 11432, N. J.

На нараді і в її дискусіях, крім вищеназваних, взяли участь: Ф. Леонтович (Ню Йорк), П. Козира і О. Намар (Нюарк), п-ні Л. Китаста (Детройт), проф. Я. Гурський (Сиракюзи, Н. Й.), Роман Рітачка (Сан Дієго) і М. Дейчаківський (Клівленд).

Музична культура кожного народу має свої особливості, свій інструментарій. У нас із сивої давнини найхарактернішим інструментом є кобза, знана тепер як бандура. У години лихоліття тяжкої боротьби проти національного гноблення дзвінкострунна кобза кликала на боротьбу, закликала свій народ визволити Україну. Але з приходом узурпаторської влади комуністів із усіх музичних інструментів найбільше постраждала бандура і надовго в Україні зник її чарівний спів. Створення ж „Об'єднання бандуристів у вільному світі" допоможе зберегти нам ті безсмертні думи, пісні, що лишили нам у спадщину співці-кобзарі, і які необхідно зберегти для майбутніх поколінь.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Д-Р АДРІЯН СТЕПАН ШЕРЕМЕТА

Д-р Адріян Степан Шеремета

Ряди наших професіоналістів збільшаються молодими людьми, які не тільки осягають свій професійний ступінь, але є теж свідомими й активними членами української громади.

Між ними наш молодий колега д-р Адріян Шеремета, який покінчив успішно свої медичні студії в Лайола університеті і 10-го червня ц. р. одержав диплом доктора медицини.

Д-р Адріян народився 28-го квітня 1952 в Буенос Айресі, Аргентині, та є сином знаних і активних українських громадян в Чікаґо Ореста (хеміка і керівника лябораторії при Монт Сайна Шпиталі) та учительки пані Люби з Вільчанських-Шереметів.

Ще в дитинстві переїхав з батьками з Аргентини до Чікаґо, де закінчив школу св. Николая та Школу Українознавства матурою з визначним успіхом. Він також покінчив дворічні педагогічні курси ім. Петра Могили та був довголітнім виховником в осередку СУМА ім. М. Палушкова.

Д-р Адріян належав до Братства св. Бориса і Гліба при парафії св. Володимира і Ольги та був активним його членом.

В Лойола університеті був він головою українського клюбу та членом медичної громади при УЛТ-ПА.

26-го червня д-р Адріян Шеремета почав свою шпитальну практику в Генрі Форд Шпиталі в Детройті та думає спеціялізуватися у внутрішній медицині.

ІВАННА ШТОГРИН — ДОКТОР ПСИХОЛОГІЇ

Д-р Іванна Штогрин

Іванна Штогрин, дочка п-і Анни Штогрин і св. п. Івана Штогрина з Бріджвотеру, Н. Дж., здобула диплом доктора освітньої психології, закінчивши студії в Університеті Кензас. Під цю пору д-р І. Штогрин є затруднена на пості шкільного психолога на повіт Генріко у Вірджінії.

Закінчивши середню освіту в 1962-му році, Іванна здобула ступінь бакаляра в Нюаркському стейтовому коледжі в 1966-му році, а ступінь магістра одержала в 1971-му році в Ратгерському університеті. В роках 1966-1971 учителювала в шкільному дистрикті Бріджвотер-Рарітан в Ню Джерзі. Вона є членом Крайової асоціяції шкільних психологів і Ради для винятково здібних дітей.

Д-р Штогрин є членом 219-го Відділу УНСоюзу, а її мати — 70-го Відділу в Джерзі Ситі.

Світлий празник

Був це день 9-го липня ц. р., коли церква св. Івана Христителя у Гантері, Н. Й., святкувала цей празник. В розлогій долині, оточеній ситою зеленню лісів, зібралися у цій церкві-перлині нашого дерев'яного будівництва, в цій скинії молитви і краси — парохіяни й багаточисленні гості літа. Прибув і наш Владика Василь Лостен та в оточенні духовенства, співслужителів й духовенства-гостей співгомонно відспівували Службу Божу. З пильною увагою вислухали всі проповідь, що була змістовна, ясно оформлена, прикладна. По Службі Божій уся ця громада з Владикою й усім присутнім духовенством процесійним ходом подалася до Гражди, яку Преосв. Василь Лостен урочисто посвятив. По короткій перерві всі засіли в тій же Гражді до спільної трапези. Передобідну молитву провів Владика, поблагословивши всю їству. На вступі перед обідом д-р Іван Макаревич перечитав привітальне слово нашоно Патриярха Йосифа Сліпого з Риму, яке присутні прийняли рясними оплесками. Рівночасно д-р І. Макаревич привітав Владику Василя Лостена, який, подякувавши за привітання, виголосив відповідну промову, підкреслюючи в ній значіння, вагу, вартість цієї церкви, цієї Гражди, почичателем яких є д-р Іван Макаревич: „Це осередок, це цінне надбання для розвитку нашого культурного життя, для нашого духового на цій Землі росту", — закінчив промовець своє слово. Д-р Іван Макаревич, подякувавши Владиці за його слово щирого признання, привітавши всіх присутніх на цій празничній гостині, став згадувати всіх і найперше тих, що своєю, інколи і важкою, часто безплатною працею, усіх жертводавців і тих безіменних, усіх, що при їх допомозі здвигнено цю церкву і цю Гражду; подякував і всім архітектам та мистцям, що надали духа українського і краси цим документам нашої культури; подякував і всім паням, що безкорисно приготовляли — кожної неділі і свята вліті — закуску для вірних і гостей, що після Служби в церкві радо користувалися цими присмаками. Вкінці подякував паням за приготову цього празничного обіду; подякував і панночкам молоденьким, що подавали до столу. Очевидно, і в церкві, і під час празничного обіду лунали грімкі і щирі многоліттвія.

ДОГОВІР ПЕКІНУ...

(Закінчення зі стор. 2-ій)

Це може дати Японії можливість продукувати ці літаки для експорту в Китай, від чого тепер ще відмовляється Америка. Також японська зенітна артилерія може причинитись багато для китайської оборони; в Японії вже побувала китайська військова військова делегація, а японські спеціялісти оглядали китайські заводи, що працюють для китайської армії, авіяції та фльоти. Ці спеціяльні можливості викликають у Москві не тільки підозріння, але також оправданий переляк.

При цьому завжди треба мати на увазі велечезний кордон між Китаєм і Совєтським Союзом та потенціяльну загрозу Москви в Монголії, де вона має свої бази і лінії постачання та втримує на кордонах поверх мільйонову армію з належними базами.

З іншого боку, Японія стурбована постійним збільшуванням совєтської фльоти і повітряних сил на Далекому Сході, які створюють небезпеку для японських ліній сполучення з країнами, звідки приходить сировина для її великої промисловости, що дає країні життя та безпеку. Одночасно країна потребує великих внутрішніх реформ соціяльного характеру. Великий успіх промисловости та міжнародної торгівлі привів до матеріяльного добробуту, а соціяльні умовини залишаються майже без змін з часів довоєнних.

Отже, одночасно з закінченням політично-дипломатичних переговорів та підписанням договору з Китаєм, що відчиняє для Японії нові великі торговельні перспективи, виникає турбота відносно поширення внутрішнього ринку. Тут є великі труднощі соціяльного характеру, бо Японія не має сучасного соціяльного забезпечення для своїх робітничих мас, не має безкоштовної медичної обслуги, далеко відстає в будові сучасних мешкань поза великими містами, які у більшій частині мають дерев'яні будови, такі самі, які є в селах...

Уряд Японії консервативний і не дуже хоче починати далекойдучі реформи, що внесли б більші зміни в звичаї та практику японського громадського життя, а розвиток зовнішньої торгівлі та її велечезні здобутки приносять великі валютові надвишки, яких немає як і на що витрачати. Отже, наступає зміна в думанні, що країна мусить почати також активну допомогу відсталим країнам, як це роблять Америка та Европа. Японці все жили своїми внутрішніми запотребуваннями і їм були байдужі умови життя інших. Тому є упередження з боку зокрема азійських країв до неї.

В розмовах та договорі з Пекіном ці питання були підложжям політичних турбот для майбутнього та основою зовнішньої політики Пекіну, який не зрікається своїх комуністичних плянів. Адже недаром в Чікаго відбувся конгрес пропекінської комуністичної партії, яка була створена рік тому. Пекін пробує при допомозі і підтримці таких партій у більшому світі мобілізувати світову опінію і силу проти — як це китайці окреслюють — гегемонії Москви, а договір з Японією становить у цьому зусиллі поважний крок уперед.

Молоді піяністи виступлять цієї суботи на Союзівці

Союзівка. — Абсольвенти Українського Музичного Інституту та визначні студенти вищих курсів виступлять в суботу 19-го серпня, о год. 8:30 вечора на цій оселі УНСоюзу під час культурно-розвагової програми цьогорічного літнього сезону.

Надя Гнат, визначна студентка кл. проф. Галі Клим, брала участь в численних концертах УМІ, а теж в Американських компетиціях, де два рази здобула перше місце. Будучи ученицею Ірвінгтон Гайскул, була постійною солісткою і акомпаньяторкою на шкільних імпрезах. Там часто виконувала твори українських композиторів. Надя закінчила Гайскул з І-ою нагородою з музики. Теж дістала спеціяльну стипендію від учителів цієї школи. Надя приготовляється тепер до речиталю, а після вакацій продовжуватиме музичні студії в Даґлас коледжі в Ню Джерзі. Надя виконає: Барвінського „Прелюд е-моль", Ґодарда „Концертовий етюд".

Марта Мачай, кл. проф. Мелянії Байлової. Дипломовим речиталем закінчила УМІ в червні цього року. Марта виступала на численних концертах УМІ та громадських імпрезах. Вона переможець в різних авдиціях Американських Музичних Організацій, виступала три рази в радіо, де виконувала між іншим українські композиції. Марта студіює музику і біологію в Нюйоркському університеті. Її програма: Нижанківський „Інтермеццо", Шопен „Вальс е-моль".

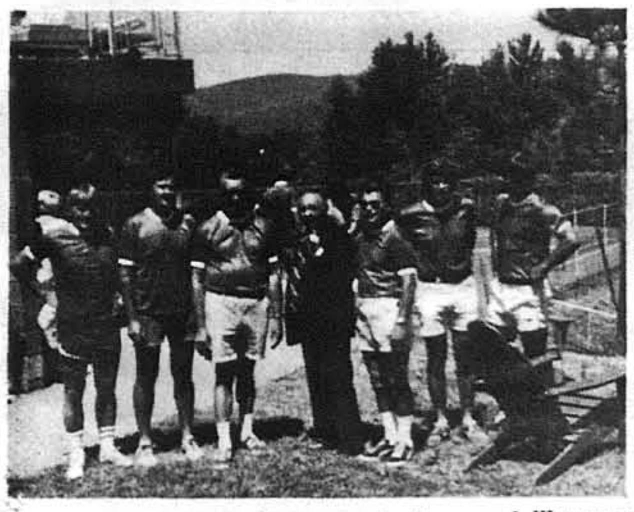
Роберт Дурзо, кл. проф. Дарії Каранович абсольвент УМІ з 1977 р. Він брав участь в концертах УМІ, а теж в різних компетиціях. Виступав три рази в Карнеґі Рісайтед Гол і радіо. Хоча італійської національности Роберт залюбки виконує українські твори, і на фестивалі в Торонто виконував Барвінського Хорал і Етюд Грудина. Там виграв перше місце, виступав в концерті переможців та дістав грошову нагороду. Роберт виконує: Грудин „Етюд ґ-моль", Ліст „Шоста угорська рапсодія".

Таня Бабенко, кл. проф. Галі Клим приготовляється тепер до Дипломового Речиталю УМІ. Вона була переможцем в американських конкурсах (Мюзік Едукейторс Ассосієйшен оф Ню Джерзі), три рази здобула перше місце, а двічі друге. Вона брала участь не тільки в численних концертах УМІ, але теж як солістка на громадських імпрезах де залюбки виконувала українські композиції. На концерті Таня виконає Концерт американського композитора Мекдовелла д-моль. Партію оркестри виконає на другому фортепіяні її невтомна учителька Галя Клим.

Т. Б.

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

Керівники і частина інструкторів Спортової Школи в товаристві директора Союзівки, який щиро приймав на цій оселі УНСоюзу учасників. Стоять від ліва: С. Касієнко, Р. Клюковський, М. Стебельський, дир. В. Квас, О. Твардовський, Ю. Саєвич і О. Терлецький.

УСПІШНЕ ЗАКІНЧЕННЯ 9-ОЇ СПОРТОВОЇ ШКОЛИ УСВТ „Ч. СІЧ"

Дня 22-го липня ц. р., закінчилася 9-та з черги Спортова Школа, що її успішно проводить УСВТ „Ч. Січ" на оселі УБС „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й.

Офіційне і святкове закриття Спортової Школи — 1978, відбулося увечері 21-го липня у великій їдальні оселі де при бенкетових столах засіло коло 200 учасників, інструкторів, батьків і гостей школи. Святкову програму відкрив керівник 1-го і 3-го тижня — О. Твардовський, який привітавши присутніх в дальших словах відмітив, що в загальному цьогорічна Спортова Школа пройшла для коло 80-ти учасників, дуже корисно й успішно. В цьому році наступила поважна зміна поколінь — на місце старшого юнацтва, що були учасниками в минулих роках, прийшла чисельна група юнацтва, більшість якого роблять свої перші кроки в улюблених ділянках спорту. Кінчаючи своє коротке слово, керівник зложив подяку батькам і палким прихильникам Спортової Школи, за дотеперішню піддержку і довір'я, завдяки яким УСВТ „Ч. Січ" змогло послідовно і успішно поглиблювати знання української молоді та вміння в різних ділянках спорту, щоб через спорт ця наша молодь могла гідно пропагувати українське ім'я в ЗСА. Іншим головним завданням Спортової Школи „Ч. Січ" є прищеплювати любов до фізичної культури й спорту в яких наша молодь не тільки може зміцнювати своє здоров'я,але і зберігати себе від злочинних вулиць міст та модної наркоманії.Стоячи на порозі 10-річчя Спортової Школи УСВТ „Ч.Січ" горде з цього,що в останніх роках наше Т-во наслідують деякі інші молодечі організації, які організують свої спортові табори, хоч не усі на бажаному професійному рівні, — закінчив своє слово керівник 1-го і 3-го тижнів.

Дальше ведення святковою програмою О. Твардовський передав голові УСВТ „Ч. Січ" керівникові 2-го тижня школи — М. Стебельському. Подаючи програму вечора голова коротко поінформував присутніх про важливі точки вишколу, крім якого учасники були присутні на коло 30-ти спортово-розвагових фільмах, ватрі, концерті співу і танцю ансамблю Союзівки, товариській зустрічі з білоруською молоддю на їх оселі „Менськ" та цілоденній прогульці на оселі УНС Союзівці.

Перед врученням найкращим учасникам нагород уфундованих УБСоюзом, голова „Ч. Січі" представив почесних гостей, якими були пп. І. Олексин — голова УБС, що теж репрезентував Централю УККА, як теж мгра І. Хамуляка, заст. голови „Ч. Січі". Нагороди найкращим учасникам вручували групи інструкторів з окремих ділянок спорту в такому порядку: копаний м'яч: директор і головний інструктор копаного м'яча, випускник інституту фізичної культури в Києві та визначний тренер останньо в Дніпропетровську, а під сучасну пору в „Ч. Січі" Ігор Чупенко, І. Жига — ліцензіонований тренер ЗСА в Клівленду, С. Касієнко — тренер Кін коледжу, гол. інструктор спортового табору СУМА, змагун „Ч. Січі", асистенти: З. Жига з Клівленду, М. Хамуляк і А. Бакун з „Ч. Січі". Відбиванка: Марійка Ганич-тренерка Кін коледжу і „Ч. Січі", членка збірної східних ЗСА і збірної УСЦАК через виїзд назад до праці в радіо „Голос Америки" не був присутнім визначний інструктор Юрій Саєвич з Вашінгтону, асистентка Д. Твардовська, визначна змагунка дружини „Ч. Січ" — чемпіонок СУАСТ-Схід УСЦАК і Спортових Ігрищ. В тенісі — О. Терлецький і Р. Клюковський — обидва з Чікаго, перший двократний першун турніру в Чікаго, віцечемпіон УСЦАК в 1977 році. В плаванні — Григорій Маїк, визначний спортовець в кількох ділянках „Ч. Січі". Нагороди за зразкову поведінку вручали: Р. Клюковський — гол. опікун, Я. Василак — опікунка дівчат, Вол. Василак і Р. Пиндус — опікуни хлопців. Медична сестра Є. Харченко. Найкращі в копаному м'ячі — молодші юнаки: Б. Недільський з Вісканcін, Р. Топольський, М. Шилинджер, А. Росс (усі з Синамансон), А. Кучинський, Я. Твардовський, Р. Понось (усі „Ч. Січ"), Б. Блодер і Б. Магукен (Синамансон). Середні юнаки: С. Медвідь (Ст. Айленд), Т. Кігічак, А. Мак, Д. Василак (усі „Ч. Січ"), В. Чудовський (Коннектікет), М. Годованець (Кенсас Сіті), І. Курилець (Філядельфія). Старші юнаки: Г. Мухин, Т. Адамс (Філядельфія), Т. Одуляк (Ню Йорк), П. Годованець (Кенсас Сити), Н. Колодій (Філядельфія).

Відбиванка-дівчата: О. Савченко (Ню Джерзі), Х. Завадович, Х. Амаро (Пенсильвенія), І. Щерба, Я. Чупенко (Ню Йорк). Хлопці: Р. Василик, Д. Кігічак („Ч. Січ"), А. Топольницький, А. Остапчук (Боффало), А. Батюк (Ню Йорк).

Теніс-дівчата: М. Годованець (Кенсас Сити), К. Адамс (Філядельфія), Дяченко, І. Терлецька (Пенсильвенія). Хлопці: І. Халецький (Ню Иорк), Р. Василак („Ч. Січ"), Р. Топольський і Б. Блодер (Синамансон, Н. Дж.), Д. Василак („Ч. Січ"), Г. Терлецький (Кристал Лейк, Ілл.), С. Баранкевич, А. Батюк.

Плавання: Ф. Бобровський („Ч. Січ"), М. Годованець (Кенсас Сиԏі).

Настільний теніс: М. Шилинджер, Р. Василак, Ніна Іващенко і Христя Завадович. За зразкову поведінку: дівчата — І. Терлецька і М. Годованець, хлопці: А. Сімків і А. Мак.

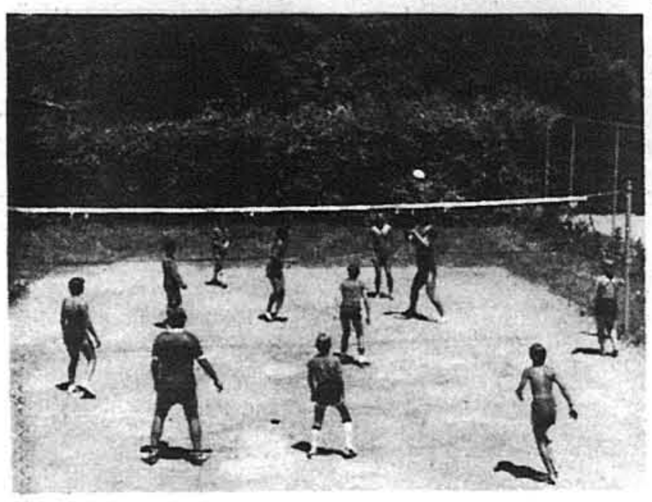
Перед закінченням тієї зворушливої імпрези зі словами признання для УСВТ „Ч. Січ" за зорганізування і успішне ведення на найвищому професійному рівні Січової Спортової Школи, виступили батьки дітей учасників: проф. Годованець з Кенсас Сити і Р. Топольський, уродженець Шамокін, під сучасну пору учитель з м. Синамансон, Н. Дж. Обидва прелеґенти високо оцінили програми і висококваліфікований склад інструкторів Спортової Школи „Ч. Січ" та закликали продовжувати Спортову Школу в майбутні роки.

Присягою, що її учасники складали кожного ранку при піднесенні прапорів: „Ми учасники Української Спортової Школи „Чорноморської Січі" присягаємо перед прапорами Америки і України, солідно учитися і чесно змагатися для добра і слави українського спорту у Вільному Світі", та молитвою закінчено цю основну програму вечора. В наступному році Спортова Школа „Ч. Січі" святкуватиме свій 10-річний Ювілей.

(от)

Учасники Спортової Школи „Ч. Січ" в ряді перед обідом перед „Веселкою" на Союзівці

Учасники Спортової Школи „Ч. Січ" в часі побуту на Союзівці відбувають відбиванкові змагання

Мозаїка „Хрищення Руси-України" прикрашуватиме собор свв. Володимира й Ольги в Чікаґо

Чікаґо, Ілл. (Лук-а). — В липні цього року парафії свв. Володимира і Ольги буде десять років. Відомо, парафію свв. Володимира і Ольги оснував Блаженніший Патріярх і Кардинал Йосиф під час своєї першої візити у ЗСА, чи докладніше кажучи, 28-го липня, 1968 року в часі Божественної Святої Літургії, яку відправляв Блаженніший в сослуженстві численних владик та духовенства, в присутності п'ятнадцять тисячного богомольного чікаґського збору людей. Тому, що оголошення відбулося в сам празник Рівноапостольського Князя Святого Володимира, парафія прийняла його ім'я, як свого патрона, додаючи згодом ім'я княгині Ольги, бо обидвоє вони є засновниками християнства на нашій батьківщині.

Рік-річно парафія свв. Володимира і Ольги відзначає дату свого постання. Це храмове свято. Тому, що цього року — це десята річниця існування парафії, церковному проводові хотілося відзначити її в особливіший спосіб. Це привело до рішення прикрасити фронтову стіну собору мозаїкою, що зображувала б хрищення Руси-України. Мистецьке виконання цього задуму доручено маєстрові Борисові Макаренкові. Праця проходить за пляном, і мозаїка буде готова на 30 липня, на храмовий празник. Має це бути маєстатична річ, велика розміром, яка притягатиме своєю красою увагу прохожих, а своїх навіватиме гордість за славне минуле.

Щораз то частіше перекликуються голоси: готуймося до належного відзначення тисячоріччя хрищення Руси-України. З відслоненням мозаїки на своєму соборі парафіяни свв. Володимира і Ольги напевно відчують, що наступних десять років їхньої праці — це будуть роки готування до нашого великого свята, нашої найбільшої річниці, річниці Хрищення Руси-України.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

ОЛЕКСАНДЕР КОРОЛЬ ЗДОБУВ ДИПЛОМ ІНЖЕНЕРА

Інж. Олександер Король

Син мгра Стефи і інж. Ігоря Короля в Детройті Олександер Король в грудні 1977 року одержав диплом інженера-електрика у Мічіґенському університеті.

Олесь закінчив Українську Вищу Школу Непорочного Зачаття як „валекдікторіян". Відтак вступив на студії в Мічіґенському університеті, успішно їх закінчивши. Після закінчення студій одержав працю в електронічному відділі автомобілевої фірми Крайслера. Сьогодні підготовляється до стейтового іспиту професійних інженерів, а також продовжує студії, щоб здобути диплом мастера.

Олесь є активним членом Пластової Станиці в Детройті, членом старшого пластунського куреня „Бурлаки". Належить до Товариства Українських Інженерів Америки. Є членом Спортового товариства „Черник". Крім того, є членом Тав Бетта Пі-крайового та почесного Інженерського Товариства. Олександер Король є членом 174-го Відділу УНСоюзу в Детройті.

Н. Н.

ОРЕСТ ГРИГОРІЙ КОМАРНИЦЬКИЙ

Орест Григорій Комарницький

Орест Григорій Комарницький, син Ірени і Омеляна, народжений 8-го жовтня 1952 р. в Чікаґо. Початкову школу закінчив в Чікаґо ім. св. о. Миколая. Переїхавши з ріднею до Фініксу, Арізона, молодий Орест закінчує середню школу Брофі Коледж Препараторі. В тій же школі займає поважні студентські пости. Відтак студіює на Американськім Університеті у Вашінгтоні. Д. К., а студії закінчує в Арізонському університеті. У 1977 році його прийнято на дентистичні студії при Університеті Індіяна в Індіяполісі, де має гарні успіхи в науці. Із-за своєї праці та поведінки його обрано президентом кляси, а також членом товариства „Дельта Сігма Дельта".

Він був пластуном у Чікаґо, у місті Фініксі був активним в місцевій парохії — належав до вівтарної дружини, є членом Т-ва за Патріярхальний Устрій та членом 379-го Відділу УНСоюзу. Володіє українською мовою, всюди підкреслює своє українське походження.

Дмитро Дидик

Д-Р МИРОН МАРКІЯН ВОЙТОВИЧ

Д-р Мирон Маркіян Войтович

Приємно нам поділитися доброю вісткою з українським громадянством, що Мирон Войтович закінчив свої медичні студії в Раш Медікал коледж та отримав диплом доктора медицини 10-го червня цього року.

Д-р Мирон є сином пані Оленки і д-р Стефана Войтовича з Плено, Ілл. Будучи в Плено-Гайскул, д-р Мирон був відзначаючим учнем та в реґіональних міжшкільних змаганнях здобув трофей з науки для своєї школи. Він був також фіналістом в нешенел меріт сосаєті та валедікторіян своєї кляси.

Титул бакаляра у фізиці дістав в Норд Вестерн університеті в 1974 р. та був членом Фі Бетта Каппа онорарі Фратерніті й Альфа Омеґа Альфа Медікал онор сосаєті.

Д-р Мирон належить до Медичної Громади при УЛТПА та часто брав участь в сходинах та студентських панелях.

Він також успішно закінчив Школу Українознавства в Чікаґо та брав участь в українознавчих курсах в Гарвардському університеті минулого літа.

Д-р Мирон любить музику та гарно грає на фортепіяні, а у вільних хвилинах займається графікою.

Він першого липня почав свою чотирирічну спеціялізацію в діягностичній радіології в університетському шпиталі в Медісон, Вісконсин.

Д-р Павло Пундій

МАРТА ХРИСТИНА ВОЙТОВИЧ

Марта Христина Войтович

Марта Христина Войтович, доня д-ра Стефана і Олени з Плена, Ілліной, успішно закінчила 4 роки студій в Нордерн Іллінойс університеті. Вона одержала диплом бакаляра стислих наук в біології: „сумма кум лявде".

Марта рівночасно закінчила з відзначенням „Почесну програму" з біології.

До середньої школи ходила в Аврорі, Ілліной, в Розарі Гайскул, де була 1970 р. визначно закінчила Українознавчу суботню школу в Чікаґо.

На черговий рік Марта зі своєю молодшою сестрою Анною, студенткою політичних наук в Норман, Ілл., плянує вписатися на літні Курси Української Літератури та Історії в Гарварді.

Н. Н.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го СЕРПНЯ 1978 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. На порядку: вибір члена К. Комісії, Союзовий День та участь в інших імпрезах. — В. Марунчак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 20-го СЕРПНЯ 1978 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. 12-ій точно. Коло церкви св. Марії, 7981 Washington Ave. у Кліфтоні, Н. Дж. Проситься все членство прибути на збори. — Управа.